Dziennik Urzędowy

ces. i król. Komendy Obwodowej w Opocznie.

2. Rocznik. Część XII.—Wydana i rozesłana dnia 25 Grudnia 1916.

316.

III. DZIAŁ OGÓLNY.

Smierć Najjaśniejszego Pana Cesarza i Króla Franciszka Józefa I.

Jego c. i k. Apostolska Mość, Cesarz i Król Franciszek Józef I., zasnął w Panu w dniu 21. b. m. o godz. 9 wieczorem na zamku schonbruńskim.

W ośiemdziesiątymsiódmym roku życia wyrwała śmierć naszego Cesarza ze świata tonącego w tej chwili w pożodze krwi. Serdeczny ból, jaki chwyta serce każdego nie pozwala ocenić w tej ciężkiej chwili całego ogromu poniesionej straty.

Cesarz umarł! Ciężko będzie nie módz spoglądać ku temu wielkiemu Monarsze w czasie tylu trosk i tylu nadziei.

Gdy spoglądamy dziś na to zgasłe wielkie życie, gdy wszystkim oczy łzą smutku zachodzą, gdy my współcześni, przyzwyczajeni towarzyszyć Mu przez tak długi przeciąg czasu, mamy się z nim żegnać na wieki, uczucia nasze nie powinny drgać niepewnością lub struną bojaźni. Co Cesarz Franciszek Józef stworzył — jest niewzruszalne!

Czem był Cesarz Franciszek Józef I dla swego Państwa, czem był dla każdego poddanego, czem był dla Polski i Polaków, tego obecnie, gdy serca nasze kurcz bólu chwyta, gdy boleść łamie spokojny sąd — tego ocenić nie jest się w stanie. Każdy z nas odczuwa, jakby mu najszlachetniejszą cząstkę swego ja zabrano, gdyż największem szczęściem, osobistem swem szczęściem nazywał każdy z nas dobrodziejstwa od tego Cesarza płynące; On był najżywotniejszą i najszlachetniejszą siłą państwa, był żródłem dobra, ten wielki Dobroczyńca, ten najlepszy Ojciec.

Także i Naród Polski z dziecięcą miłością spogląda na swego Wskrzesiciela, na Zakładnika jego przyszłej wielkości i siły, na Kierownika jego przyszłego rozwoju.

Jeszcze w ostatnich Swych chwilach pomniał nasz Cesarz na Naród Polski, gdy ofiarował Legionom polskim chorągwie, które będą im wręczone w dniu przejścia ich do armii wolnego państwa Polskiego.

317.

Wstąpienie na tron Cesarza Karola I.

Jego Cesarska i Królewska Apostolska Mość raczył najłaskawiej wydać odręczne pismo:

Kochany doktorze Körber!

Z dniem dzisiejszym objąłem rządy i zatwierdzam pana jakoteż reszte członków gabinetu austryackiego na ich stanowiskach.

Zarazem polecam panu, byś ogłosił dołączoną proklamacyę do Mych ludów.

Wiedeń, dnia 21. listopada 1916 r.

Karol m. p. *Körber* m. p.

Do Moich Ludów!

Do głębi przejęci i wzruszeni, stoje Ja i Mój dom, stoją Moje wierne ludy u trumny szlachetnego Panującego, w którego ręku przez prawie siedm dziesiątek lat spoczywały losy Monarchii.

Łaska Wszechmocnego, która Go w latach wczesnej młodości na tron wyniosła, dała Mu także siłę, po przez najcięższe cierpienia ludzkie niewzruszenie i niezłomnie aż do późnego wieku starczego poświęcić swe życie obowiązkom, które Mu wytyczyły Jego wzniosły urząd Panującego i Jego gorąca miłość ludów.

Jego mądrość, rozwaga i opieka ojcowska stworzyły trwałe podstawy pokojowego współżycia i swobodnego rozwoju i poprowadziły Austro-Węgry z ciężkiej zawieruchy i z niebezpieczeństw przez złe i dobre dnie, przez długi i błogosławiony czas pokoju do tego szczytu potęgi, z którego dzisiaj wraz z wiernymi sprzymierzeńcami toczą walkę z nieprzyjaciółmi, którzy je otaczają.

Chodzi o to, by dzieło Jego poprowadzić i ukończyć,

Wśród burzliwych czasów wstąpuję na czcigodny Tron Moich przodków, który Mi Mój wzniosły Wuj w niemniejszem blasku pozostawia.

Cel nie został osiągnięty. Nieprzełamany jest jeszcze obłęd nieprzyjaciół, którzy sądzą, że w dalszym oporze zdołają pokonać Moją Monarchję i jej sprzymierzeńców, co więcej zdruzgotać ich.

Wiem, że ludy Moje podzielają Moją niewzruszona decyzyę przetrwania w walce aż do osiągnięcia pokoju, który zapewnia egzystencyę Mojej Monarchii i gwarantuje silne podstawy jej niezamąconego rozwoju.

W dumnem oczekiwaniu wierzę, że Moja bohaterska siła zbrojna, wsparta o pełną poświęcenia miłość ojczyzny Moich ludów i w wiernem braterstwie broni z wojskiem sprzymierzonem, i nadal przy łaskawej pomocy Bożej odeprze wszystkie ataki nieprzyjaciół i sprowadzi zwycięskie zakończenie wojny.

Równie niewzruszona jest Moja ufność, że Moja Monarchja, której stanowisko mocarstwowe zasadza się na prastarej, w godzinie niebezpieczeństw nowo przypieczętowaniem nierozerwalnej wspólności doli jej obu państw, wyjdzie z tej wojny zahartowana i wzmocniona wewnątrz i na zewnątrz. Ufamy, że ludy Moje są przejęte myślą współprzynależności i ożywione głęboką miłością ojczyzny, łączą się dzisiaj w pełnem poświęcenia niezłomnem postanowieniu odparcia nieprzyjaciół zewnętrznych, współdziałać będą także nad dziełem pokojowego odrodzenia i odmłodzenia, by oba państwa Monarchii wraz z przyłączonym do nich krajem, Bośnią i Hercegowiną wprowadzić w epokę wewnętrznego rozkwitu, rozwoju i wzmocnienia.

Błagając Niebo o łaskę i błogosławieństwo dla Mnie i Domu Mego, jak niemniej dla Mych ukochanych ludów, ślubuje w obliczu Wszechmocnego, że wiernie zarządzać będę dobrem, które Mnie przodkowie Moi przekazali.

Pragnę wszystko uczynić, by w najkrótszym czasie wygnać okropności i ofiary wojenne, by odzyskać dla Mych ludów tak utęsknione błogosławieństwo pokoju, skoro tylko na to pozwolą cześć Mej broni, warunki życiowe Moich państw i ich wiernych sprzymierzeńców i upór naszych nieprzyjaciół.

Chcę być sprawiedliwym i pełnym miłości księciem Mych ludów, chcę ich konstytucyjne swobody i wszystkie inne prawa wysoko cenić i czujnie dbać o równość wszystkich wobec prawą. Mem nieustannem dążeniem będzie popierać moralne i duchowe dobro Mych ludów, osłaniać wolność i ład, w Mych państwach zapewnić wszystkim zarobkującym członkom społeczeństwa owoce uczciwej pracy.

Jako drogocenną spuściznę po Mym poprzedniku obejmuję przyjazną i serdeczną ufność, jakie spajają lud z Koroną. Ta spuścizna niechaj Mnie sił doda, bym jako Panujący sprostał obowiązkom Mego wzniosłego i ciężkiego urzędu.

Przejęty do głębi, wierze w niezniszczalne siły żywotne Austro-Węgier, owiany serdeczną miłością Mych ludów, chcę Moje życie i moje wszystkie siły oddać w służbę tego wysokiego zadania.

Karol m. p. *Körber* m. p.

318.

Utworzenie samoistnego Królestwa Polskiego

Do mieszkańców lubelskiego Jeneralnego Gubernatorstwa.

Przejęci niezłomną ufnością w ostateczne zwycięstwo ich broni, i życzeniem powodowani, by ziemie polskie, przez waleczne ich wojska ciężkiemi ofiarami rosyjskiemu panowaniun wydarte, do szczęśliwej wywieść przyszłości, Jego Cesarska i Królewska Mość Cesarz Austryi i Apostolski Król Węgier oraz Jego Casarska Mość Cesarz Niemiecki ułożyli się, by z ziem tych utworzyć państwo samodzielne z dziedziczną monarchją i konstytucyjnym ustrojem. Dokładniejsze oznaczenie granic Królestwa Polskiego zastrzega się. Nowe królestwo znajdzie w łączności z obu sprzymierzonemi mocarstwami rękojmie, potrzebne do swobodnego sił swych rozwoju. We własnej armii nadal żyć będą pełne sławy tradycye wojsk polskich dawniejszych czasów i pamięć i pamięć walecznych polskich towarzyszy broni we wielkiej obecnej wojnie. Jej organizacya, wykształcenie i kierownictwo uregulowane będą we wspólnem porozumieniu.

Sprzymierzeni monarchowie, biorąc należny wzgląd na ogólne warunki polityczne Europy jakoteż na dobro i bezpieczeństwo własnych krajów i ludów, żywią niepłonną nadzieje, że obecnie

spełnią się życzenia państwowego i narodowego rozwoju Królestwa Polskiego.

Wielkie zaś, od zachodu sąsiadujące mocarstwa z radością ujrzą u swych granic wschodnich wskrzeszenie i rozkwit wolnego, szczęśliwego i własnem narodowem życiem cieszącego się państwa.

Z najwyższego rozkazu Jego Cesarskiej i Królewskiej Mości Cesarza Austryi i Apostolskiego Króla Węgier.

JENERALNY GUBERNATOR:

KUK, m. p.

319.

Amnestja zasądzonych sądownie i administracyjnie.

№ 22935-16. 16-XI. 1916.

Ogłoszenie c. i k. Jeneralnego Gubernatorstwa Wojskowego w Polsce M. J, Präs, № 15832-16.

Uznając wzorowe i lojalne zachowanie się mieszkańców obszarn, należącego do Wojskowej Jeneralnej Gubernii Lubelskiej, wobec c. i k. wojska i urzędów i aby utrwalić w pamięci historyczną dla całego Narodu Polskiego ważność dnia 5. listopada, wydałem rozkaz, aby wszystkim sądownie i w drodze administracyjnej skazanym, którzy na łaskę zasłużyli, karę całkowicie albo częściowo darować

Karol Kuk mp., zbrojmistrz polny.

320.

Utworzenie Rady Stanu w Królestwie Polskiem.

Rozporządzenie Naczelnego Wodza armii z 1 grudnia 1916. dotyczące utworzenia Rady Stanu w Królestwie Polskiem, w drodze w spólnego rozporządzenia c. i k. Jenerał-Gubernatora i cesarsko-niemieckiego Jenerał-Gubernatora.

Mocą uprawnień Najwyższej władzy cywilnej i wojskowej, przeniesionych ua Mnie rozkazem Najwyższego Dowództwa i na podstawie osobnego Najwyższego upoważnienia Jego ces. i król. Apostolskiej Mości, zarządzam dla obszarów Polski, podlegających administracyi wojskowej austryacko-węgierskiej (obszar okupowany) co następuje:

Artykuł I.

Upoważnia się Jenerał-Gubernatora w Lublinie, aby, powołując się na Najwyższy rozkaz Jego ces. i król. Apostolskiej Mości oraz Jego ces. Mości Cesarza Niemieckiego, wydał wspólnie z cesarsko-niemieckim Jenerał-Gubernatorem załączone rozporządzenie, dotyczące tymczasowej Rady Stanu w Królestwie Polskim.

Artykuł II.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Arcyksiąże Fryderyk, marszałek polny w. r.

Załącznik do roeporządzenia Naczelnego Wodza armii z 1 grudnia 1916. Nr. 73, Dz. rozporządzeń.

Rozporządzenie o tymczasowej Radzie Stanu w Królestwie Polskiem.

§ 1.

Do czasu ustanowienia Rady Stanu w Króleswie Polskiem na podstawie postępowania wyborczego, które będzie przedmiotem odrębnego porozumienia. tworzy się tymczasową Radę Stanu z siedzibą w Warszawie.

Ta Rada Stanu składa się z dwudziestu pięciu członków, którzy obeznani są z życzeniami i interesami narodu i mocą swego stanowiska powołani do reprezentowania wszystkich ziem i wszelkich kół zawodowych w obrębie obu Jenerał-Gubernatorstw. Pietnastu członków powołanych będzie z niemieckiego, dziesięciu z austryacko-węgierskiego obszaru administracyjnego

§ 2.

Członkowie tei Rady Stanu powołani zostają na podstawie Najwyższego rozkazu Jego Ce-

sarskiej Mości Casarza Austryi i Apostolskiego Króla Węgier i Jego Cesarskiej Mości Cesarza Niemieckiego wspólnym reskryptem obu Jenerał-Gubernatorstw.

W razie ubytku członka Rady Stanu, powołany będzie inny w myśl powyższych przepisów.

§ 3.

Każdy z Jenerał-Gubernatorów wysyła do Rady Stanu jednego komisarza rządowego i dwóch zastępców. Każdy Jenerał-Gubernator może dla uzyskania oświadczeń lub udzielenia wyjaśnień wysłać wedle potrzeby innych jeszcze przedstawicieli na posiedzenia Rady Stanu.

Komisarze rządowi i inni przedstawiciele muszą każdej chwili być wysłuchani.

§ 4.

Rada Stanu zbiera się za pierwszym razem na zaproszenie obu komisarzy rządowych i wybiera ze swego grona bezwzględną wiekszością głosów przewodniczącego i jego zastępce.

Przewodniczącemu przysługuje tytuł Marszałka Koronnego

§ 5.

Dalsze posiedzenia Rady Stanu zwołuje Marszałek Koronny.

Posiedzenie musi się odbyć, jeżeli żąda tego jeden z komisarzy rządowych lub większość członków Rady Stanu.

§ 6.

Rada Stanu uchwala swój regulamin, w szczególności zaś wybiera wydział wykonawczy.

Rada Stanu urzęduje w języku polskim. Organa władz okupacyjnych mają prawo posługiwać się językiem niemieckim.

Posiedzenia Rady Stanu odbywają się z wykluczeniem jawności.

§ 7.

We wszystkich sprawach prawodawczych, w których obie administracye wspólnie lub jedna z nich zwrócą się do Rady Stanu, winna jest Rada Stanu wydać swoją opinje.

Rada Stanu jest powołana do współdziałania przy tworzeniu dalszych urządzeń państwowych w Królestwie Polskiem.

W tym celu ma Rada Stanu:

a) wypracować projekty rozporządzeń, ustanawiających wspólne przedstawicielstwo części Królestwa Polskiego, administrowanych przez Monarchię Austryacko-Węgierską i Rzeszę Niemiecką.,

b) przygotować urządzenie polskiej administracyi państwowej.

Nadto ma Rada Stanu:

1. przedstawiać z własnej inicyatywy wnioski i projekty w sprawach krajowych,

2. w tworzeniu wojska polskiego współdziałać z naczelnym komendantem wojskowym mocarstw sprzymierzonych, któremu powierzono to zadanie,

3. uchwalać postanowienia w sprawie usunięcia szkód wojennych i gospodarczego ożywienia kraju, a potrzebne ku temu środki asygnować z kredytów oddanych sobie do dyspozycyi przez obie administracye lub też uzyskać je przez ustanowienie dodatków do podatków bezpośrednich albo przez zaciąganie pożyczek.

Uchwały powzięte w myśl punktu 3. po wyrażeniu zgody na nie tej administracyi, do której obszaru się donoszą, mają być przez tęż administracyę wprowadzone w życie w drodze rozporządzenia.

§ 8.

Rozporządzenie niniejsze nabiera mocy obowiązującej z dniem ogłoszenia.

321.

Amnestja w obwodzie Opoczyńskim.

Na podstawie rozporządzeń c. i k. Jeneralnego Gubernatorstwa Wojskowego w Lublinie z dnia 5-XI. 1915. M. J. Präs. № 15832. i z dnia 9-XI. 1916. Z. J. Präs. № 15882, w dowód uznania wzorowego i lojalnego postępowania ludności w obrębie Jenerał-Gubernatorstwa wobec c. i k. wojsk władz, na pamiątkę historycznego dla Polski dnia 5 listopada 1916 odpuściłem całkowicie. względnie darowałem resztę kary,

26 osobom, skazanym sądownie, — 570 osobom, zasądzonym administracyjnie

II. DZIAŁ ADMINISTRACYJNY.

Gminne. Sprawy wyznaniowe i prowadzenie stanu cywilnego. — Szkolnictwo.

322.

Kwartalne wykazy wypadków śmierci.

№ 5182-16. F. A. 5-XII. 1916.

Wskutek rozporządzenia c. i k. Jen. Woj. Gubernatorstwa w Lublinie z dnia 2-VII. 1916. F. A. № 43025 podaje się do wiadomości:

Na zasadzie art. 210 ust. stemplowej poleca się urzędom gminnym donosić o każdym wypadku śmierci zaszłym w obrębie gminy w poprzednim kwartale oddziałowi skarbowemu c. i k. Komendy obwodowej w terminie do 5-go każdego kwartału.

Formularze zgłoszenia wydaje Komenda obwodowa.

Zarazem wzywa się wszelkie przedsiębiorstwa i instytucye, oraz osoby prywatne, mające w przechowaniu spadek zmarłego lub jego część, aby doniosły o tem Komendzie obwodowej (oddział skarbowy) i udzieliły wszelkich informacyi o zmarłym i spadkobiercach, wyjąwszy te wypadki, w których postępowanie spadkowe ukończone zostało.

323.

Ochrona młodzieży.

№ 1289-16. S. J. 13-XII. 1916.

Długie lata ucisku i niewoli, brak szkół i w następstwie tego brak oświaty spowodował, że obecnie już trzeci rok trwająca wojna wpłynęła na zamęt pojęć moralnych i wzbudzenie niskich instynktów u ludu. Liczne przestępstwa, kradzieże, rabunki a nawet zbrodnie są smutnym tego dowodem.

Publiczne bezpieczeństwo jest zagrożone, sądy przeciążone ściganiem i karaniem przestępstw. Prawo samo nie może złego wykorzenić, wobec czego zadaniem wszystkich inteligentnych czynników, kraj ten miłujących, przedewszystkiem zaś kościoła i szkoły powinna być troska o młodzież, o tę przyszłość narodu, która obecnie często pozbawiona rodzicielskiej opieki, ulega demoralizującym wpływom. Konieczną zatem i niecierpiącą zwłoki jest, by ją od próżniactwa, zdziczenia obyczajów, zaniedbania i zgubnych skutków braku należytej opieki uchronić.

Szkole, której pierwszem zadaniem jest wyrobienie religijno-moralnego charakteru dziatwy, otwiera się pod tym względem rozległe pole wychowawczego działania.

Mając ustawicznie ten cel na oku, winien nauczyciel przy każdej nadarzającej się sposobności starać się o kształcenie i utrwalenie uczuć religijno-moralnych dziatwy.

Odpowiednie wyzyskanie ustępów treści etycznej przy nauce języka wykładowego, przyuczanie do należytej karności, poszanowania starszych i przełożonej władzy, żądanie ścisłego wypełniania obowiązków, przeciwdziałanie dzikiemu dręczeniu zwierząt i swawolnemu niszczeniu gniazd ptasich, drzew przydrożnych i plonów polnych, wyrabianie poczucia poszanowania cudzej własności to są środki pedagogiczne prowadzące do zamierzonego celu.

Przykłady z życia codziennego, z dążności i czynów wybitniejszych postaci, zwłaszcza ze stanu włościańskiego i z mieszczan które swem wykształceniem, pilnością, pracowitem i uczciwem życiem dobiły się poważania, wysokich dostojeństw i powiększyły sławę ojczyzny naszej, powinny dzieciom przyświecać i do naśladownictwa zachęcać.

Niechaj młodzież dowie się i ma w pamięci, że niedbalstwo w wypełnianiu obowiązków i nieposzanowania prawa, więcej przyczyniły się do upadku ojczyzny naszej, niż jej nieprzyjaciele.

Niech szkoła nauczy dziatwę umiłowania cnoty, a wstrętu i unikania złego.

Szkoła winna jednak otoczyć swą opieką i tę dziatwe, która będąc już poza wiekiem szkolnym, do szkoły nie uczęszcza.

Dla tej dziatwy byłoby wskazanem prowadzenie kursów wieczorowych. odbywanie w niedziele i święta pouczających odczytów i pogadanek z dziedziny, historyi sadownictwa, pszczelnictwa i t. p. w którychby i starsi udział brać mogli, urządzanie uroczystości patryotycznych lub teatrzyków amatorskich o treści wybitnie umoralniającej.

By dorastającej młodzieży ułatwić sposobność godziwego zarobku i ustrzedz ją przed próżniactwem i wszystkiemi ujemnemi następstwami, braku zajęcia. należałoby młodzież tę zachęcać

do pracy u zamożniejszych gospodarzy lub po dworach a nawet ewentualnie pośredniczyć między pracodawcami a chętną do pracy młodzieżą.

Ze względu by dziatwę przed złym przykładem uchronić należy jej bezwarunkowo zabraniać uczęszczania nawet w towarzystwie rodziców do karczem na wesela, zabawy, stypy pogrzebowe i t. p. Szynkarze sprzedający nieletniej młodzieży napoje wyskokowe pozostaną pociągnięci do surowej odpowiedzialności.

C. i K. Komenda odwodowa zwraca się niniejszem okólnikiem do całego nauczyciestwa tutejszego obwodu z gorącym apelem w nadziei, że nauczycielstwo duchem patryotycznym przejęte, w należytem pojęciu swojego zadania, dołoży usilnych starań, by wpływ szkoły przyczynił się dodatnio do uszlachetnienia i umoralnienia młodzieży.

Sprawy wojskowe. — Rolnictwo i sprawy gospodarcze. Sprawy sanitarne i weterynaryjne.

324.

Regulamin dla obrotu wszystkimi rodzajami nasion, koniczyny i roślin strączkowych.

L. A. № 657-16. 18. X. 1916.

Według rozporządzenia c. i k. Jeneralnej Gubernii wojskowej z 26 września b. r. W. F. № 82858, wydanego w myśl rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z dnia 11 czerwca 1916 (Dziennik rozporz. c. i k. Zarządu wojskowego w Polsce № 61) i w uzupełnieniu tut. rozporządzenia z dnia 26 września b. r. L. A. № 214 zarządza się co następuje:

1. Tutejsze rozporządzenie L. A. № 214 w sprawie uregulowania obrotu nasionami koniczyny i roślin strączkowych rozszerza się na wszelkie rodzaje koniczyn.

Zajęciu podlegają zatem: wyka, bobik, peluszka, łubin, seradela, koniczyna czerwona, biała i szwedzka, przelot, komonica, lucerna i lucerna chmielowa.

Handel nasionami traw wszelkiego rodzaju (tymotka, rajgras itd.) nie podlega w obrębie c. i k. Gubernii wojskowej żadnym ograniczeniom.

2. Nieproducenci, u których znajdną się obecnie zapasy nasion podlegających zajęciu, winni zgłosić je z dokładnem podaniem posiadanej ilości właściwej Komendzie obwodowej.

Po 15 października podlegną konfiskacie wszelkie niezgłoszone zapasy zajętych nasion, znalezione u osób, które nie są producentami, ani też nie mogą się wykazać legitymacyą c. i k. Gubernii, uprawniającą do zakupna wzgl. sprzedaży tychże nasion.

325.

Obrót ziemniakami.

L. A. № 792-16. 25. X. 1916.

Skutkiem wolnego obrotu kartoflami w granicach obwodu, zezwolonego tut. rozporządzeniem L. A. № 415 podniosła się cena kartofli przez nieczyste spekulacyę do takiej wysokości, która najzupełniej nie odpowiada ani ich wartości odżywczej ani też ogólnie panującej wartości targowej. Celem położenia tamy tym lichwiarskim spekulacyom widzę się zniewolonym wydać następujące zarządzenia i ograniczenia:

1. Wolny obrót kartoflami znosi się.
2. Handel kartoflami w granicach obwodu jest niedozwolony dla wszystkich niepodciągniętych pod cyfrę 3 i będzie karany.
3. Do zakupna kartofli w obwodzie są uprawnieni w pierwszej linii:
   a) Zastępcy «centrali dla obrotu produktami rolnymi» (Ernte-Verwertungs-Zentrale) w Lublinie (zobacz tut. rozporządzenie L. A. № 713).
   b) Wojsko i zakłady wojskowe.

   W drugim rzędzie:

   c) obwodowy komitet ratunkowy i lokalne komitety ratunkowe.
   d) spółki spożywcze, które aprowizują.
   e) osoby które otrzymały zezwolenie do zakupna kartofli od Oddziału rolniczego c. i k. Komendy obwodowej.
4. Przy sprzedaży kartofli, wymienionym pod a) i b) obowiązuje cena maksymalna ogłoszona w tutejszem rozporządzeniu L. A. № 713, zaś przy sprzedaży wymienionym pod c), d), e), nie może być przekroczona każdocześnie obowiązująca cena wytyczna.

5. Kupcom wyżej wymienionym pod a) b) c) d) e) są obowiązani producenci sprzedać swe nadwyżki bez wachania i bez zatajenia.

6. Dla celów spożywczych wyznacza się najwyższą kwotę dziennie na głowę 2 funty rosyjskie kartofli. Nieproducenci mają mieć zapas kartofli, wystarczający tylko do 31 lipca 1917 r., a za podstawę przy obliczeniu tego zapasu należy wziąść dzienną ilość kartofli, przypadającą na jedną głowę. Przykład: Rodzina licząca pięciu członków może mieć 1 listopada dla tychże pięciu członków licząc á 2 funty dziennie na 273 dni, 5 × 2 × 273 = 2730 funtów.

Producentom wyznacza się do wypasu koni, bydła i świń 10 funtów dziennie dla sztuki. Dla koni i świń można robić zapas starczący do 31 lipca, zaś dla bydła do 31 maja 1917 r.

7. Gromadzenie większych zapasów aniżeli tu zostało pozwolonem jest zakazane i będzie karane konfiskatą całego zapasu.

Postanowienia karne.

Każde przekroczenie tego rozporządzenia będzie karane według § 10 rozporządzenia Naczelnego komendanta armii z 11 czerwca 1916 r. grzywną pieniężną 5000 koron lub aresztem do sześciu miesięcy.

Obok kary aresztu może być nałożona grzywna do trzech tysięcy koron.

326.

Kontyngentowanie kartofli.

L. A. № 939. 7-XI. 1916.

Do Wszystkich zarządów dóbr.

Na podstawie rozporządzeń Jeneralnej Gubernii wojskowej E. V. № 85916 i E. V. № 20735 zarządza się cześciowe zajęcie zapasów kartofli znajdujących się w większej własności rolnej.

Do wszystkich zarządów dóbr zostały rozesłane wykazy kontyngentów, w któryoh jest wyznaczony kontyngent kartofli, jaki ma odstawić odnośny majątek.

Jako podstawę do wyznaczenia kontyngentu odstawy przyjęto według rozporządzenia Jeneralnej Gubernii wojskowej E. V. № 20735, że z każdej morgi obsadzonej kartoflami pozostaje do odstawy 10 centnarów metrycznych.

Za odstawę kartofli do stacyi kolejowej wyznacza się za odstawiony centnar metryczny po 10 halerzy od każdego kilometra.

Wszyscy właściciele większej własności są zobowiązani bez względu na swe poprzednie zobowiązanie i własne zapotrzebowanie sdrzedać całą ilość, wyznaczoną im w wykazach kontyngentów, wylegitymowanym agentom «Centrali obrotu produktami tolnymi» (Ernte-Verwertungs-Zentrale) lub dla «Fassungsstelle».

Przeciw tym właścicielom dóbr, którzyby się wzbraniali sprzedać zajęte kartofle agentom do tego upoważnionym będą zastosowane środki przymusowe, przyczem za 100 kg. będzie się płacić tylko 5 koron.

Posterunki żandarmeryi i straży skarbowej są zobowiązani w razie potrzeby iść z pomocą legitymowanym agentom.

Dla gorzelń są nadal ważne zarządzenia wydane w tut. rozporządzeniu z 7 listopada b. r. L. A. № 977.

327.

Przerabianie ziemniaków w gorzelniach.

L. A. № 977. 7-XI. 1916.

Na podstawie rozporządzenia Jeneralnej Gubernii wojskowej P. A. № 114078-16. podaje się do wiadomości co następuje:

1). Gorzelnie mogą przerabiać tylko kartofle niezdatne do użytku ludzkiego.

2). Kartofle, które się nadają do konsumcyi ludzkiej muszą być sprzedane i odstawione przed puszczeniem w ruch gorzelń, agentom Centrali obrotu produktami rolnymi (Ernte-Verwertungs-Zentrale)

3). Agentom musi być sprzedana i odstawiona przynajmniej trzecia część całego zbioru kartofli

J. W. Pan i agenci otrzymali wykazy kontygentów. Wyznaczone w tych wykazach kontyngenty muszą być bezwarunkowo odstawione.

4). Gdyby gorzelnia rozporządzała większymi zapasami zdrowych kartofli, zostanie w myśl pierwszego pnnktu nadesłany kontyngent dodatkowy.

5). Gorzelnia może być puszczona w ruch dopiero wtedy, gdy wszystkie zapasy zdrowych kartofli (zdatnych do konsumpcyi ludzkiej) zostaną całkowicie sprzedane i odstawione agentom «Centrali obrotu produktami rolnymi».

328.

Obrót i odstawa zboża.

L. A. № 793 16.

W myśl rozporządzenia Jeneralnej Gubernii Wojskowej E. V. Präs. № 13901 z 26 września 1916 r. tyczącego obrotu i odstawy zboża ogłasza co następuje:

1. Zużytkowanie jęczmienia jako zboża.

Jęczmień zalicza się odtąd do zboża chlebowego, więc karmienie koni i bydła jęczmieniem jest surowo wzbronionem.

2. Obniżenie dziennej ilości zboża na głowę i dziennej porcyi paszy dla konia.

a) Ilość zboża na głowę, jaka może być użyta dziennie przez producentów, zostaje obniżona na 300 g. mąki = 366 g. zboża.

b) Nieproducenci mogą użyć tylko 200 g. mąki = 250 g. zboża na głowę dziennie co będzie ściśle kontrolowane.

k) Dla konia przeznacza się na dzień 1.75 kg. owsa, wobec czego wypasanie koni jęczmieniem jest surowo wzbronionem.

3. Niedozwolony handel i przemytnictwo.

a) Przeciwko niedozwolonemu handlowi, a szczególnie przeciwko przemytnictwu będzie się postępowało bezwzględnie. Za przekroczenie odnośnych przepisów przytrzymane osoby będą natychmiast aresztowane i przed przeprowadzeniem śledztwa i bez specyalnego zezwolenia Komendanta obwodu lub jego zastępcy nie będą puszczone na wolność.

b) Oprócz konfiskaty, bez zezwolenia sprzedawanego względnie przemycanego produktu, będą z reguły skonfiskowane konie i wóz, na którym przewożono towar, bez względu na to, czy one są własnością zasądzonego lub nie. Osobom trzecim zostawia się wolność wystąpienia w takich wypadkach z swemi pretensyami przeciwko obwinionemu.

4. Środki do wymuszenia terminowej odstawy zboża.

a) Za nieodstawienie w terminie zboża będzie nałożona grzywna 60 kor. za każdy nieodstawiony centnar metryczny. W razie niewypłacalności nastąpi rekwizycya bydła, koni i t. p.

b) Gminom, które zwlekają z odstawą zboża, wyznaczy Oddział rolniczy c. i k. Komendy obwodowej do odstawy tygodniowe kontyngenty, według majątków i wsi.

Nieodstawienie tych kontyngentów będzie karane również grzywną 60 koron za każde brakujące 100 kg.

Do gmin, w których mimo tych wszystkich środków, odstawa nie będzie uskuteczniona w myśl wydanych zarządzeń, zostanie wysłany karny korpus żandarmeryi. W przydzielonym rejonie będzie korpus karny zboże rekwirował, za które wystawi pokwitowania, płatne po zawarciu pokoju.

329.

Uregulowanie zużycia zboża i wyrobów młynarskich.

L. A. № 216. 6. XI. 1916.

W myśl rozporządzenia Naczelnego Wodza Armii z dnia 11 czerwca 1916, Dziennik rozporządzeń c. i k. Zarządu wojskowego w Polsce № 61, jak też rozporządzeń Jeneralnej Gubernii wojskowej W. A. № 51483 i E. V. Präs. № 13901. zarządza się co następuje:

§ 1. Jako maksymalna ilość zboża, która użyta być może przez ludność wyznacza się:

a) Dla producentów, icb rodzin i czeladzi 366 gramów lub 300 gramów mąki dziennie na głowę.

b) Dla nieproducentów 250 gramów zboża lub 200 gramów mąki dziennie na głowę.

c) Jęczmień zalicza się odtąd do zboża chlebowego, więc karmienie koni i bydła jęczmieniem jest surowo wzbronionem.

d) Dla konia przeznacza się na dzień 1.75 kg. owsa.

§ 2. a) Zaopatrzenie ludności w zboże i uregulowanie zużycia zboża i wyrobów młynarskich do aprowizacyi powierza się Obwodowemu Komitetowi ratunkowemu, który otrzyma od c. i k. Komendy obwodowej przepisaną ilość zboża do zakupna. Kontyngent przeznaczony do odstawy dla Komitetów aprowizacyjnych mają producenci odstawić w przepisanym terminie po cenach monopolowych; odmowa sprzedaży tego zboża podlega tym samym karom co niedostarczenie kontyngentu dla zarządu wojskowego.

§ 3. Przepisy dotyczące mielenia dla konsumcyi prywatnej.

Dla konsumcyi prywatnej wolno wymielać wyłącznie następujące rodzaje mąki: Mąka żytnia normalna (80% mąki, 16% otrąb, 4% na rozkurz).

Mąka żytnia razowa (96% mąki, 4% na rozkurz).

Mąka pszenna normalna (80 mąki, 16% otrąb, 4% na rozkurz).

Mąka pszenna wyborowa lub grysik pszenny (I wyciąg 15%).

Mąka pszenna chlebowa (II wyciąg 65%).

Mąka pszenna razowa (96% wyciąg).

Mąka jęczmienna normalna (70% wyciąg).

Kruppy lub kasza jęczmienna (68% wyciąg).

Jako wynagrodzenie za mielenie mogą młynarze policzyć najwyżej 2 koron za zmielenie 100 kg. zboża na mąkę razową, względnie 3 kor. za zmielenie na mąkę innego typu. Pobieranie wynagrodzenia w naturze jest wzbronionem.

§ 4. Wyrób chleba.

Celem zaoszczędzenia zapasów należy przy wyrobie chleba używać 10% domieszki mąki jęczmiennej lub kartofli. Ze 100 części mąki musi się uzyskać 140 części chleba.

330.

Paszporty bydlęce.

№ 20213-16. 2. XI. 1916.

Do wszystkich Urzędów gminnych w Obwodzie
i do Pana c. i k. Komisarza rządowego w Opocznie.

W myśl rozporządzenia c. i k. Wojskowego Generalnego Gubernjum z dnia 2-8-1916 № F. 21480, zaprowadza się z dniem ogłoszenia niniejszego obwieszczenia nowe, zmienione, wydanie paszportów bydlęcych.

Wszystkie Urzędy gminne po wyczerpaniu dawnego nakładu paszportów mają się natychmiast zaopatrzyć w nowe zeszyty paszportowe w Komendzie Obwodowej (Ekspedyt) po poprzedniem złożeniu w kasie Komendy przepisanej kwoty (1 zeszyt paszportowy o 100 arkuszach 1 K. 50 h.).

1) Wójtowie, sołtysi, względnie uprawnieni przez Urzędy gminne, a przez Komendę Obwodową zatwierdzeni (np. oglądacze bydła lub pisarze gminni) do wydawania paszportów bydlęcych mają starannie pod zamknięciem przechowywać zeszyty paszportowe, jako urzędowe dokumenty.

2) Każde nadużycie lub manipulacja temi wbrew przepisom będą surowo karane.

3) Wystawienie paszportu musi poprzedzić zbadanie stanu zdrowia zwierzęcia przez oglądacza zwierząt, który, jeżeli nie jest równocześnie upoważniony do wydawania paszportów zwierzęcych, ma na podstawie dokonanego zbadania zwierzęcia wystawić osobne świadectwo oględzin zwierzęcia. Świadectwa te muszą być dołączane do juksty odpowiedniego paszportu.

4) Urzędy gminne mają zaopatrzyć oglądaczy bydła i mięsa w poświadczenia oględzin zwierzęcia, które to druki otrzymają w Komendzie Obwodowej za zwrotem kosztów wydania.

5) Wystawiający paszporty zwierzęce upoważniony jest do pobierania od stron przy wystawianiu paszportu następujących opłat:

a) za paszport dla konia, osła, muła, zwierzęcia rogatego i świni—50 hal.,

b) za paszport dla jednej owcy, kozy i cielęcia—20 hal.,

c) za paszport zbiorowy dla owiec i kóz—2 Kor., dla świń, wedle ilości sztuk, licząc po 40 hal. od jednej sztuki,

d) za napisanie i potwierdzenie klauzuli sprzedaży zwierzęcia należy opłacać od sztuki: od konia, osła, muła, buhaja, wołu, krowy, jałówki i świni po 20 hal., od cielęcia, owcy, kozy i prosięcia cyckowego—po 10 hal.

6) Dla owiec, kóz i świń dopuszczalne są paszporty zbiorowe wtedy, kiedy się rozchodzi o zwierzęta tego samego właściciela i tego samego gatunku (owce, kozy, świnie), które są zakupione na rzeź i są pędzone do jednej i tej samej rzeźni.

7) Prócz tych należytości ani oglądacz zwierząt ani wystawiający paszporty nie może pobierać od stron za swe czynności żadnych innych wynagrodzeń.

8) W każdą sobotę, a najpóźniej z końcem każdego miesiąca wystawiający paszporty obowiązanym jest pobrane kwoty po ich dokładnem obliczeniu złożyć u wójta gminy, względnie sołtysa. Juksty paszportowe służą za dowód, ile pobrano pieniędzy.

Z pieniędzy tych mają być pokryte w pierwszej linji koszty zakupu blankietów paszportowych. Pozostała reszta służy na pokrycie wynagrodzenia oglądaczy zwierząt i ich zastępców, ewentualnie organu piszącego paszporty, względnie przypada na rzecz Kasy gminnej.

9) Paszporty zwierzęce ważne są przez 8 dni, licząc od daty wystawienia.

10) Powyższe przepisy nie odnoszą się do zwierząt, będących własnością Rządu albo osób, należących do armji w polu lub do wojskowego zarządu.

11) Wykroczenia przeciw temu rozporządzeniu i wszelkie inne przeciwne przepisom manipulacje karane będą przez Komendę Obwodową, na mocy § 5 rozporządzenia Naczelnego Wodza Armji z dnia 19 listopada 1915 (Dz. rozp. № 46), grzywną do 2000 Kor., względnie aresztem do 6 miesięcy, o ile czyn nie podpada pod surowszy przepis karny.

12) Rozporządzenie niniejsze, prócz punktów 4, 5, 6, 7, 8, 9, w niczem nie zmienia ogłoszenia Komendy Obwodowej № 7704-16 w sprawie paszportów zwierzęcych.

Dobroczynność publiczna.

Aprowizacja.

331.

Ceny wytyczne względnie maksymalne.

W ślad obwieszczenia № 2447/I-16 (Dz. urz. Rocz. II. Cz. III. № 57) wyznacza się dla wymienionych powyżej towarów następujące ceny wytyczne względnie maksymalne.

№ 2447-XI-16. *Na czas od 1 do 31 grudnia 1916 r.*

TOWAR	Hurtownie***					Detalicznie				
	Waga ros.	K.	h.	Rub.	kop.	Waga ros.	K.	h.	Rub.	kop.
Mięso, wędliny, tłuszcze i kiełbasy.										
Mięso wołowe z kośćmi	1 Pud	—	—	—	—	1 funt	1	35	—	49
„ „ bez kości	1 „	—	—	—	—	1 „	1	65	—	60
Cielęcina	1 „	—	—	—	—	1 „	1	20	—	43½
Baranina	1 „	—	—	—	—	1 „	1	20	—	43½
Wieprzowina	1 „	—	—	—	—	1 „	2	—	—	73
Wędzonka	1 „	—	—	—	—	1 „	2	40	—	87
Słonina surowa	1 „	—	—	—	—	1 „	3	—	1	09
Smalec wieprzowy	1 „	—	—	—	—	1 „	3	20	1	16
Kiełbasa zwyczajna	1 „	125	—	45	45	1 „	2	35	—	85½
„ Krakowska	1 „	—	—	—	—	1 „	2	80	1	02
Salceson	1 „	—	—	—	—	1 „	2	35	—	85½
Szynka	1 „	—	—	—	—	1 „	3	—	1	09

TOWAR	Hurtownie*** Waga ros.	K.	h.	Rub.	kop.	Detalicznie Waga ros.	K.	h.	Rub.	kop.
Drób. Ryby.										
Gęsi, za sztukę	—	—	—	—	—	1 szt.	7	50	2	73
Gęsi, żywej wagi	—	—	—	—	—	1 funt	—	80	—	30
Kaczki, za sztukę	—	—	—	—	—	1 szt.	3	50	1	27
Kaczki, żywej wagi	—	—	—	—	—	1 funt	—	85	—	31
Kurczęta, za sztukę	—	—	—	—	—	1 szt.	2	—	—	73
Kurczęta, żywej wagi	—	—	—	—	—	1 funt	1	—	—	36
Karpie	—	—	—	—	—	1 „	1	40	—	51
Szczupaki	—	—	—	—	—	1 „	1	60	—	58
Śledzie solone	—	—	—	—	—	1 „	1	60	—	58
Artykuły mączne, kasze i chleb.										
Mąka żytnia 80%-wa	1 Pud	10	40	3	80*	1 funt	—	29	—	10½*
Mąka razówka	1 „	9	60	3	50*	1 „	—	27	—	9½*
Mąka pszenna 80%-wa	1 „	15	76	5	72*	1 „	—	42	—	15 *
Mąka pszenna razówka	1 „	13	94	5	08*	1 „	—	37	—	13½*
Pęcak gruby	1 „	19	20	6	98	1 „	—	50	—	18
„ średni	1 „	19	20	6	98	1 „	-	50	—	18
Chleb mieszany	1 „	—	—	—	—	1 „	—	25	—	09
Artykuły strączkowe.										
Groch (cały)	1 Pud	9	30	3	38	1 funt	—	25	—	09
Groch (łupany)	1 „	11	30	4	11	1 „	—	31	—	11
Fasola	1 „	7	30	2	65	1 „	—	20	—	07
Koński ząb	1 „	5	30	1	93	1 „	—	20	—	07
Mleko, nabiał i jaja.										
Mleko niezbierane	—	—	—	—	—	1 Litr	—	33	—	12***
Mleko zbierane	—	—	—	—	—	1 „	—	20	—	07½
Masło kuchenne	1 Pud	—	—	—	—	1 funt	2	50	—	90
Jaja (świeże)	1 „	—	—	—	—	1 szt.	—	12	—	04
„ „ producentów	1 „	—	—	—	—	1 „	—	10	—	03
Towary kolonialne i korzenne.										
Kawa (palona)	1 Pud	—	—	—	—	1 funt	8	—	2	91
Cukier rafinowany	1 „	—	—	—	—	1 „	—	80*	—	29*
Cukier nierafinowany	1 „	—	—	—	—	1 „	—	76*	—	27½
Herbata	1 „	—	—	—	—	1 „	9	—	3	27
Kakao	1 „	—	—	—	—	1 „	—	—	—	—
Sól biała albo siwa	—	—	—	—	—	1 „	—	12	—	04½
Pieprz	1 Pud	—	—	—	—	1 „	8	80	3	20
Kminek	1 „	—	—	—	—	1 „	—	80	—	29
Olej jadalny	1 „	—	—	—	—	1 „	—	—	—	—
Ocet	1 Wiadro	—	—	—	—	1 Litr	—	55	—	20
Miód	1 Pud	30	—	10	30	1 funt	1	—	—	36½
Jarzyny.										
Ziemniaki	1 Pud	1	25	—	46	1 Pud	1	50	—	55
						1 funt	—	05	—	02
Marchew	1 „	3	50	1	20½	1 „	—	10	—	03½

TOWAR	Hurtownie***					Detalicznie				
	Waga ros.	K.	h.	Rub.	kop.	Waga ros.	K.	h.	Rub.	kop.
Jarzyny.										
Buraki	1 Pud	3	70	1	35	1 funt	—	12	—	04½
Cebula	1 „	12	50	4	54	1 „	—	40	—	15
Czosnek	1 „	58	—	21	09	1 „	1	60	—	58
Kapusta	1 „	1	80	—	65	1 „	—	06	—	02
Kapusta kiszona	1 „	7	20	3	28	1 „	—	18	—	06½
Chrzan	1 „	11	20	4	07	1 „	—	33	—	12
Owoce.										
Gruszki	1 Pud	8	00	2	90	1 funt	—	25	—	9
Jabłka	1 „	6	20	2	25	1 „	—	20	—	7
Śliwki	1 „	—	—	—	—	1 „	—	—	—	—
Śliwki suszone	1 „	22	—	8	—	1 „	—	70	—	25
Powidła	1 „	25	—	9	09	1 „	—	80	—	29
Napoje.										
Piwo	—	11	—	4	—	1 Litr	1	20	—	43½
Wódka 95%	1 Wiadro	122	80	44	65	1 „	11	—	4	—
„ 50%	—	64	63	23	50	1 „	8	—	2	90
Rum	—	—	—	—	—	1 „	9	—	3	27
Bydło do bicia.										
Woły	1 Pud	38	—	14	00	—	—	—	—	—
Byki	1 „	35	—	12	73	—	—	—	—	—
Krowy — Żywej	1 „	34	—	12	36	—	—	—	—	—
Jałówki	1 „	30	—	10	91	—	—	—	—	—
Cielęta — wagi	1 „	24	—	8	73	—	—	—	—	—
Świnie	1 „	58	—	21	09	—	—	—	—	—
Owce	1 „	24	—	8	73	—	—	—	—	—
Artykuły pastewne.										
Siano nieprasowane	1 q.	7	—*	2	55*	—	—	—	—	—
Siano prasowane	1 „	8	—*	2	91*	—	—	—	—	—
Słoma nieprasowana	1 „	4	—*	1	45*	—	—	—	—	—
Słoma prasowana	1 „	5	—*	1	82*	—	—	—	—	—
Otręby	1 Pud	3	—	1	09	—	—	—	—	—
Mydło, artykuły do palenia, świecenia i czyszczenia										
Drzewo opałowe twarde	—	—	—	—	—	1 Pud	—	70	—	25½
Drzewo opałowe miękkie	—	—	—	—	—	1 „	—	70	—	25½
Węgiel kamienny	1 Pud	—	92	—	33½	1 „	1	10	—	40
Koks	1 „	1	60	—	58	1 „	1	80	—	65½
Nafta	1 Wiadro	9	10	3	34	1 Kw.	—	56	—	20½
Spirytus do palenia	1 „	—	—	—	—	1 Litr	1	54	—	56
Zapałki, skrzynka z 500 pacz. po 10 pudełek	1 skrzynka	300	—	109	08	1 pacz.	—	7	—	02½
Świece zwyczajne parafinowe	1 Pud	73	—	26	52	1 funt	2	—	—	73
Mydło zwyczajne	1 „	—	—	—	—	1 „	3	—	1	09
Mydło zwyczajne do prania	1 „	—	—	—	—	1 „	—	—	—	—
Soda	1 „	16	—	5	82	1 „	—	44	—	16

UWAGA: *) Cena maksymaln. **) Jednostka hurtowna=1. Pud ***) Nominalna zawartość tłuszczu 3%.

332.

Obwodowa Komisja Aprowizacyjna.

№ 21002-16.

C. i k. Komenda Obwodowa zarządziła, po myśli rozporządzenia c. i k. Generał-Gubernatorstwa Lubelskiego F. № 55095, utworzenie Obwodowej Komisji Aprowizacyjnej Komitetu Ratunkowego i powierzyła tej Komisji aprowizację Obwodu Opoczyńskiego.

Zakres działania tej Komisji ogranicza się do zaopatrzenia ludności nierolnej Obwodu Opoczyńskiego w zbożę, mąkę, chleb, a w razie potrzeby i w inne artykuły codziennego zapotrzebowania, jak. ziemniaki, krupy i t. p.

Skład Obwodowej Komisji Aprowizacyjnej:

1) Rada Nadzorcza,
2) Komitet wykonawczy,
3) Zarządy 7 terytorjalnych jednostek aprowizacyjnych: w Opocznie, Przysusze, Drzewicy, Unewlu, Wielkiej Woli, Żarnowie i Białaczowie.

AD 1) Do zakresu działania Rady Nadzorczej należy wogóle nadzór i kontrola aprowizacji Obwodu i sprawowanie funkcji rozjemczych między Komitetem Wykonawczym a stronami.

AD 2. Do zakresu działania Komitetu Wykonawczego należy:

a) przeprowadzenie aprowizacji w czasie okresu aprowizacyjnego,
b) wyłączny skup i magazynowanie zboża pod kontrolą i wedle wskazówek c. i k. Komendy Obwodowej.
c) mlewo zakupionego zboża w przeznaczonych do tego młynach,
d) rozdział produktów młynarskich między piekarzy i sklepy.

AD 3. Zakres działania jednostek aprowizacyjnych.

Jednostki te są organami wykonawczymi Komitetu Wykonawczego w sprawach skupu zboża i rozdziału produktów młynarskich między konsumentów.

W mieście Opocznie funguje stale biuro i Wydział Ściślejszy, którego kierownik, względnie jego zastępca, jest przedstawicielem Komisji Aprowizacyjnej, zarówno wobec c. i k. Władz—jak i ludności.

Obwodową Komisję Aprowizacyjną Komitetu Ratunkowego ustanawia się na razie do 1-go września 1917 roku.

Z wszelkiemi sprawami aprowizacyjnemi należy się przedewszystkiem odnosić wprost do tejże Komisji.

Każdemu przysługuje prawo odwołania się w tych sprawach wprost do c. i k. Kom. Obwodowej.

Przepisy regulaminu Obwodowej Komisji Aprowizacyjnej na rok 1916/7 przeglądać można w biurze tejże Komisji, względnie w lokalach terytorjalnych jednostek aprowizacyjnych.

333.

Regulamin Obwodowej Komisji Aprowizacyjnej w Opocznie na rok 1916-17.

§ 1.

Obwodowy Komitet Ratunkowy w Opocznie, na podstawie udzielonych sobie pełnomocnictw przez Główny Komitet Ratunkowy w Lublinie i c. i k. Komendę Obwodową w Opocznie, ustanawia Obwodową Komisję Aprowizacyjną dla aprowidowania bezrolnej ludności powiatu, przedewszystkiem—w zbożę, mąkę, chleb, kaszę i kartofle.

§ 2.

Skład Komisji.

Komisja składa się z: 1) Rady Nadzorczej, 2) Komitetu Wykonawczego i 3) Zarządów 7-miu terytorjalnych jednostek aprowizacyjnych: w Opocznie, Przysusze, Drzewicy, Unewlu, Wielko-Woli, Żarnowie i Białaczowie.

§ 3.

Rada Nadzorcza.

Radą stanowią: 1) czterech członków Obwodowego Komitetu Ratunkowego, 2) trzech przedstawicieli konsumentów, przez tenże Komitet wyznaczonych i 3) jeden przedstawiciel izraelitów, również przez Obwodowy Komitet Ratunkowy powołany.

§ 4.

Zadania i kompetencje Rady Nadzorczej stanowią:

1) nadzór ogólny i kontrola aprowizacji na podstawie sprawozdań, składanych przez Komitet Wykonawczy.

2) sprawowanie funkcji rozjemczych między Komitetem Wykonawczym a stronami (jak: producenci, konsumenci, młynarze etc.).

§ 5.

Komitet Wykonawczy (K. W.).

Skład K. W. stanowią: 1) Zarząd Związku Stowarzyszeń Spożywczych w Opocznie, 2) Kierownicy terytorjalnych jednostek aprowizacyjnych, którymi mają być wyznaczeni na pierwszem posiedzeniu członkowie Zarządów odnośnych Stowarzyszeń Spożywczych, ewentualnie przez tych kierowników delegowani zastępcy.

§ 6.

Terytorjalne jednostki aprowizacyjne (T. J. A.).

Dla sprawiedliwej i łatwiejszej wykonalności aprowizacji tworzy się 7 (siedm) T. J. A.-ych, których Zarządy składają się z osób, powołanych przez Kierownika w ilości i w sposób, przez niego uznany za odpowiedni.

§ 7.

Zadania i kompetencje K. W.

K. W. układa i wprowadza w wykonanie plan aprowizacji na cały okres aprowizacyjny i za to wykonanie jest odpowiedzialny przed Radą Nadzorczą i Obwodowym Komitetem Ratunkowym.

W konsekwencji K. W.-mu przysługują prawa:

1) W y ł ą c z n e g o p o z a c. i k. W ł a d z a m i z a k u p u.

a. K. W. skupuje ewentualnie kontraktuje na dalsze terminy zboże u producentów, wyznacza ceny, podług każdocześnie obowiązujących rozporządzeń, pod kontrolą Komendy Obwodowej określa warunki dostawy, dzierżawi i ustanawia magazyny etc. etc.

2) P r z e m i a ł u.

b. K. W. przeprowadza umowy z młynami lub wydzierżawia je na swoje wyłączne potrzeby przedstawia Komendzie Obwodowej wnioski na otwarcie lub zamknięcie młynów, jakoteż—ewentualnie—na ukaranie.

3) P o d z i a ł u m i ę d z y k o n s u m e n t ó w.

c. K. W. ustanawia w porozmieniu z Komendą Obwodową ceny chleba, mąki, otrąb i t. p., określa sposób podziału między sklepy i koncesjonowanych piekarzy, robi z nimi odpowiednie umowy, ewentualnie czasowo lub na stałe pozbawia malwersantów wyznaczonych kontyngensów mąki dla sprzedaży lub wypieku.

§ 8.

Zadania i kompetencje T. J. A.-ych.

Każdej T. J. A.-ej zostaje wydzielony teren działania, składający się z jednej lub więcej gmin i na tym terenie Kierownik wraz z ustanowionym przez siebie Zarządem przeprowadza technicznie aprowizację lokalną, stosując się ściśle do planu ogólnego, podlegając zwierzchnictwu K. W.-go i ponosząc przed nim odpowiedzialność.

Ingerencja K. W.-go jest zawsze możliwa i może się wyrazić zarówno w zmniejszeniu kompetencji Kierownika T. J. A.-ych, jak nawet i w zupełnem usnnięciu go, ewentualnie—zreorganizowaniu wadliwie funkcjonującego Zarządu odnośnej T. J. A.-ej.

§ 9.

Użytkowanie zapasów zboża.

Wobec postawionego przez c. i k. Komendę Obwodową warunku, aprowizacja będzie zużytkowywać przeznaczone na ten cel zapasy zboża w następujący sposób:

Zboże większej własności będzie używane do aprowizacji w miesiącach: październiku 1916, kwietniu, maju, czerwcu, lipcu i sierpniu 1917 roku, w miesiącach zaś: listopadzie i grudniu 1916, styczniu, lutym i marcu 1917 roku za podstawę aprowizacji ma służyć zboże drobnej własności.

a) NB. zboże większej własności na wiosenny i letni okres winno być odpowiednio zabezpieczone przez umowy, kontrakty, mniej lub więcej zaliczkowane, ewentualnie przez zakup i złożenie w magazynach Komisji lub też u producentów na ich odpowiedzialność.

b) Zboże drobnej własności powinno dochodzić do magazynów K. A.-ej drogą dobrowolnej sprzedaży przez umożliwienie producentom dostawy do tych magazynów, przez upoważnionych pewnych i godnych i godnych zaufania, legitymowanych przez Komendę Obwodową ajentów, a dopiero w razie bezskuteczności tych sposobów—za interwencją c. i k. Władz.

§ 10.

Fundusze.

Środki pieniężne na zakup zboża, na kapitał obrotowy i na pokrycie kosztów handlowych i kosztów utrzymania biura winny wpłynąć z następujących źródeł:

1) z dobrowolnych oprocentowanych lub nieoprocentowanych wkładów producentów,

2) z zasiłku w formie pożyczki bezprocentowej od O. K. R.

3) z zasiłku w formie pożyczki z c. i k. Komendy Obwodowej na mających się dopiero określić warunkach,

4) z użytkowanie zapasów, jakie Polska Centrala Handlowa ewentualnie jej obwodowe przedstawicielstwo zakupi dla Komisji Aprowizacyjnej.

5) z prywatnych pożyczek na %₀ %₀,

6) z zaliczek na mąkę od hurtownych odbiorców,

NB. Wszystkie czyste zyski stanowią dochód O. K. R. ewentualnie L. K. R.-ych i muszą być do Kas tychże K.-ów przelewane w terminach, przez O. K. R. wspólnie z R. N. i K. W. oznaczonych.

NB. T. J. A.-e mogą w granicach podlegających aprobacie K. W.-go, w sposób lokalnie praktyczny, zdobywać środki pieniężne dla terytorjalnej aprowizacji.

§ 11.

Wydział Ściślejszy i Biuro.

W Opocznie funkcjonuje stale Biuro i Wydział Ściślejszy, którego Kierownik, ewentualnie jego zastępca, reprezentuje K. A.-ą wobec c. i k. Władz i jest przed niemi, jak również przed Radą Nadzorczą odpowiedzialny za sprawne i sumienne prowadzenie aprowizacji.

§ 12.

Okres działania.

Obwodowa Komisja Aprowizacyjna ustanawia się do 1-go września 1917 roku i w przeciągu miesiąca od tego terminu winna złożyć O. K. R. rachunki i sprawozdanie za cały okres działania wraz z przelaniem wszystkich czystych zysków na rzecz tegoż O. K. R.

NB. O. K. R. może żądać od O. K. A. w każdym czasie sprawozdań za miesięczne lub dłuższe okresy, jak również w porozumieniu z Radą i K. W. określa terminy zwrotu udzielonej przez siebie pożyczki lub przelewania w miarę potrzeby i możności czystych zysków do Kasy Komitetu Ratunkowego Obwodowego, ewentualnie do kas Lokalnych K. R.-ych.

Obwodowa Komisja Aprowizacyjna jest obowiązana przy akcji aprowizacyjnej przestrzegać obowiązujące rozporządzenia, w szczególności—wydane przez Jeneralne Gubernatorstwo Wojskowe reskryptem z dnia 18-VIII-1916 F. № 55095.

334.

Spożytkowanie skór, pozostawionych do użytku ludności cywilnej.

№ 21196-16. 21.-XI 1916.

Celem dostarczenia zwolnionych skór rzemieślnikom, trudniącym się przeróbką tejże, upoważniło c. i k. Jeneralne Gubernatorstwo Wojskowe «Polską Centralę Handlową» w Radomiu do wyłącznego zakupna wszelkiego rodzaju skór (także skonfiskowanych), wyprodukowanych, na obszarze Gubernatorstwa i o ile te «Komisja zakupna skór» uznała za niezdatne dla użytku wojskowego.

Stosownie do umowy, «Polska Centrala Handlowa» przez swoich agentów wszystkie skóry, zwolnione po 9. września 1916 roku.

Od tego dnia obejmują równocześnie «Komisje zakupna skór Polskiej Centrali Handlowej» także zakupno skór, wprowadzonych z poza granicy cłowej.

Przy tej sposobności zwraca się uwagę, że do Obwodu wprowadzone skóry należy zgłosić w c. i k. Komendzie obwodowej, w przeciwnym bowiem razie zostaną skonfiskowane.

«Komisje zakupna skór Polskiej Centrali Handlowej» kupują skóry, płacąc za nie właścicielowi natychmiast gotówką, zależnie od jakości i stosownie do cen maksymalnych, które są ogłoszone w obwodzie Opoczyńskim pod L. 209 z dnia 18.-II-16 w Dzienniku Urzędowym II rocz. ustęp 63, jak również i cen L. U. St. (Urzędu odbioru skór) względnie jego L. E. K. (Komisja zakupna skór).

Zakazuje się pod surową karę stawiać «Komisji zakupna skór» przy odbiorze jakiejkolwiek przeszkody.

Każdy, który doniesie o ukrytych zapasach skór, otrzyma po przeprowadzeniu konfiskaty 5% z ceny wartości.

335.

Ograniczenie konsumcji mięsa.

№ 22255-16. 21. XI. 1916.

Rozporządzeniem Naczelnej Komendy Armii № 61. z dnia 11 czerwca 1916 i № 68. z dnia 8 września 1916 r. § 1, jak również rozporządzenia Jeneralnego Gubernatorstwa Wojskowego Ap. № 85560-16. zarządza się, co następuje:

§ 1. Sprzedaż, czy sporządzenie i używanie surowego lub przyprawianego (gotowanego, wędzonego, pieczonego i t. d.) mięsa z bydła rogatego, świń, owiec, kóz, gęsi, kaczek i kur włącznie z wnętrznościami tych zwierząt jest w całym obszarze Gubernatorstwa we Wtorki, Czwartki i Soboty wzbronione.

Pod wyrazem «mięso» objęte są także konserwy mięsne, towary wędzone, szynka i kiełbasy.

Sporządzanie, zużywanie i podawanie potraw, składających się chociażby częściowo tylko z mięsa, podlegają również powyższemu zakazowi.

W dniach, w których sprzedaż mięsa jest zakazana, nie wolno kupcom w lokalach, dostępnych dla kupujących względnie gości, mięsa lub potraw mięsnych mieć na składzie.

Restauracje także i na dworcach kolejowych, jak również handle delikatesów będą w tym względzie surowo dozorowane. Zakaz ten rozciąga się i na kuchnie prywatne.

§ 2. Bicie bydła rogatego, wieprzów, owiec i kóz oddzielnie od bicia wojskowego dozwolone jest tylko w wyznaczonych przez c. i k. Komendę Obwodową rzeźniach, a to w poniedziałki, środy i piątki każdego tygodnia. W inne dnie rzeźnia będzie zamknięta.

W gminach, które nie posiadają żadnej albo są daleko oddalone od najbliższej rzeźni, wolno bić tylko bydło w miejscach, wyznaczonych przez c. i k. Komendę Obwodową.

Za porządek w rzeźniach i miejscach, gdzie się bicie odbywa, jest gmina, w której się one znajdują, odpowiedzialną.

W każdej rzeźni, jak również w miejscach, gdzie się bicie odbywa, należy prowadzić pod osobistą odpowiedzialnością gminy zapiski. Każda sztuka bydła, przeznaczona do bicia, musi posiadać paszport bydlęcy, który należy dołączyć do zapisków w rzeźni.

§ 3. W wypadkach, godnych uwzględnienia, szczególnie dla zakładów leczniczych, mogą być zrobione wyjątki z przepisów, zawartych w § 1.

§ 4. Przekroczenie powyższych przepisów będzie, w myśl rozporządzenia Naczelnej Komendy Armii z dnia 19 sierpnia 1915. № 30., karane grzywną do 2000 Koron lub aresztem do 6 miesięcy.

Oprócz tego bydlę, przeznaczone do bicia, względnie mięso z tegoż, jako przedmiot przekroczenia karnego, zostanie zabrane, zaś odnośnemu kupcowi może być odebrane uprawnienie przemysłowe.

§ 5. C. i k. Komenda Obwodowa będzie ściśle przestrzegała przeprowadzenia powyższych rozporządzeń przez swe organy wykonawcze nawet w kuchniach prywatnych.

§ 6. Powyższe rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

336.

Wygrzebywanie tłuszczu i kości.

№ 22901. 21. XI. 1916.

Celem zaopatrzenia kraju w dostateczną ilość tłuszczów do celów technicznych, zarządziło c. i k. Jen. Gubernatorstwo wojskowe wygrzebywanie tłuszczu i kości. Wygrzebywania te mogą prowadzić tylko ludzie, legitymowani przez «Centralę materyałów surowych» (Rohstoffzentrale).

Właściciele gruntów, zobowiązani są udzielić bezpłatnego zezwolenia na kopanie, mają jednak prawo żądać, by wygrzebane jamy napowrót w porządku zasypano.

Kto bez legitymacyi «Centrali materyałów surowych Jen. Gubernatorstwa wojsk.» tłuszcz albo kości wygrzebuje, przewozi, posiada albo przerabia, będzie karany, a materyał będzie mu bez odszkodowania odebrany.

Wobec silnego zapotrzebowania tłuszczów i kości, należy o każdej niedozwolonej manipulacyi odnośnie co do tych materyałów jakoteż o każdem nadużyciu donieść natychmiast c. i k. Komendzie obwodowej.

Wygrzebywania dokonują się najczęściej w pobliżu dawnych rosyjskich rowów strzeleckich. Wygrzebany tłuszcz jest ciemno brunatny, posiada nieprzyjemny zapach i jest najczęściej zapakowany w workach.

Górnictwo. — Leśnictwo i ogrodownictwo. — Sprawy drogowe, kolejowe i pocztowe. — Zajęcia.

337.

Zaprowadzenie przekazów do armji w polu. Zniesienie prywatnych listów pieniężnych.

№ 20715-16. 19. XI. 1916.

Na mocy rozporządzenia Naczelnej Komendy Wojskowej № 40153, zaprowadza się z dniem 11 września 1916 r. w polowych i numerowanych Urzędach Pocztowych oddawczą służbę przekazową.

Celem zrozumienia i należytego wypełnienia powyższego rozporządzenia udziela się w tej kwestji następujących informacji:

z Austro-Węgier, Bośni i Hercegowiny, z krajów okupowanych w Polsce, Serbji i Czarnogóry i do armji w polu i marynarki, jak również we wzajemnym obrocie armji lądowej i marynarki są dopuszczalne:

1) służbowe (urzędowe) przekazy do wysokości 1000 Koron,

2) prywatne przekazy do wysokości 100 Koron.

Przekazy służbowe oraz prywatne przekazy, nadane w polowych Urzędach Pocztowych, są wolne od opłaty pocztowej, wszelkie zaś inne prywatne przekazy do armji w polu i marynarki mają być opłacane wedle taryfy obowiązującej w miejscu nadania. Niedopuszczalne zaś są przekazy czekowe, pocztowych Kas oszczędności, poste restante, telegraficzne, pospieszne, za recepisem zwrotnym, oraz z dopiskiem do rąk własnych.

Przy nadawaniu przekazów w państwowych c. i k. Urzędach pocztowych posługiwać się należy urzędowymi formularzami, przyczem zastosowuje się przepisy, w miejscu nadania obowiązujące.

Wypłatę gotówki przekazowej uskutecznia się zasadniczo za pomocą odcinków przekazowych. Dlatego też na przedniej stronie odcinka uwidocznione być mają: nadana kwota i dokładny adres nadawcy, zaś na odwrotnej stronie odcinka—dokładny adres adresata,—prócz tego krótkie informacje, na jaki cel przesłano pieniądze. Wszelkie inne dopiski korespondencyjne na odcinku przekazu są niedozwolone.

Zarząd Pocztowy odpowiedzialny jest za nadaną kwotę aż do chwili doręczenia tejże do rąk uprawnionego.

Czas wnoszenia reklamacji wynosi 6 miesięcy, licząc od dnia nadania, po upływie zaś tego terminu traci nadawca prawo do odszkodowania w razie mylnego wypłacenia.

Po upływie trzech lat, licząc od następnego dnia po dniu nadania, niereklamowane i niewypłacone kwoty przekazowe przepadają na korzyść przyjmującego Zarządu Pocztowego.

Z chwilą dopuszczenia przekazów w obrocie do armji w polu odpada możność przesyłania listów pieniężnych. Jedynie tylko służbowe listy pieniężne będą nadal dopuszczalne.

338.

Podwyższenie należytości za telegramy do Węgier.

№ 19605-16.

Odnośnie do obwieszczenia c, i. k. Naczelnej Komendy armii z 5-IX-1916 ulega zmianie postanowienie § 21 rozporządzenia c. i k. Naczelnego Wodza z 24-VIII-2916 wydanego w sprawie służby pocztowej i telegraficznej, w tym kierunku, że od 15 września 1916 podwyższc się na 8 halerzy za każde słowo depeszy telegr. z obszaru okupacyjnego do Węgier, każda zaś depesza musi najmniej kosztować 1 koronę.

Tak samo będą liczone na Węgrzech depesze telegraficzne przesyłane do obszaru okupacyjnego.

Paszportowe.—Policyjne.

339.

Zapytania o przepisach podróżnych.

№ 22004-16—11-XI-1916.

Do Naczelnej Komendy Armii wpływają codziennie podania oraz telegraficzne i pisemne zapytania od osób tak wojskowych jak i cywilnych, firm i t. p. dotyczące udzielania wyjaśnień wzgl. wskazówek w sprawach paszportów podróży.

Mimo zwiększonej poważnie przez to czynności dla Naczelnej Komendy Armii, powoduje to także zwłokę w załatwieniu odnośnego podania, ze względu iż Naczelna Komenda Armii przesyła takie podania względnie zapytania zasadniczo do odnośnych władz wojskowych do załatwienia względnie rozstrzygnięcia.

Ze względu, iż każdemu jest dana możność zasięgnięcia wszelkich wskazówek i wyjaśnień w sprawash podróży u odnośnej władzy wojskowej wzgl. paszportowej (biuro paszportowe tut. komendy obw.) przeto wszelkie sprawy wniesione w przyszłości wprost do Naczelnej Komendy Armii nie będą przez tę Komendę brane pod rozwagę a tem samem pozostaną bez skutku.

Powyższe zarządzenia należy jaknajobszerniej ogłosić.

340.

Kradzieże i uszkodzenia urządzeń kolejowych.

№ 21810-16. 11. XI. 1916.

Wedle pisma Zarządu c. i k. wojskowej kolei żelaznej (sekcji konserwacji II-3) z dnia 24-10-1916 L. 1130, mnożą się coraz częściej wypadki uszkodzeń własności c. i k. kolei wojskowej przez ludność cywilną z powodu kradzieży drzwi, okien, oparkanienia, pieców, części składowych kuchen i t. p. ze stojących próżnych zabudowań kolejowych (szczególnie budek kolejowych), oraz przez usuwanie sygnałowych latarń lub uszkadzanie i zrąbywanie drzew i krzaków na gruntach kolejowych.

Również skonstatowano bardzo wiele uszkodzeń, powstałych przez przechodzenie i przejazd przez bankiety i tory kolejowe w miejscach, gdzie niema zapór (ramp) kolejowych.

Popełnienie opisanych i t. p. wykroczeń musi być bezwarunkowo usunięte, przyczem zauważam, że każdy tak popełniający uszkodzenie własności Zarządu kolejowego, jakoteż każdy, mający wiadomość o tem i znający winnego, a zaniecha uczynić o tem odnośne doniesienie, staje się winnym popełnionego czynu karygodnego i pociągnięty będzie do surowej odpowiedzialności karnej.

Wszystkie organa bezpieczeństwa publicznego mają nad popełnianiem opisanych wykroczeń czuwać, a winnych donosić mi celem surowego ukarania.

III. SĄDOWNICTWO.

341.

Pouczenie co do ściągania kar sądowych.

Liczba czynności $\frac{\text{Prez. 214-16}}{2}$

Sądy pokoju i Sąd obwodowy orzekając kary pieniężne za przestępstwa w ustawie o karach wymierzanych przez sędziów pokoju określone, zgodnie z osnową ustawy wymierzać je będą w walucie rublowej.

Wójtowie gmin natomiast, jakoteż organa sądowe którym ściągnięcie tych kar jest przekazane, mają je (w analogicznem zastosowaniu § 2 rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z dnia 5 czerwca 1916 № 60 Dz. rozp.) przyjmować zarówno w walucie rosyjskiej jak i w walucie koronowej po kursach wymiany każdocześnie ustanowionych.

Od wyboru zatem oskarżonego zależy w jakiej walucie grzywnę sądową ma uiścić.

C. i k. Komendant obwodu

Tadeusz Wiktor

Pułkownik m. p.